

שרק אתוק צלוה
נלכה לאדול מתורה

נלמד משרת הבאר
"וממדבר מתנה"

אהבת תורה לימי תשועה

בס"ד

מפתוז הלכ מתוך אמונה לפרשת "זוהקת" / מירב מגני

שירת הבאר

במדבר אירעו שני ניסים בעקבותיהם אמר העם שירה מתוך התרוממות נפש.
האחד בפרשת בשלח: נס קריעת ים סוף.
השני בפרשתנו: נס הבאר ושירת הבאר.
האחד בתחילת המסע, והאחר בסיום ארבעים שנות נדודים.

1. קראו את שירת הבאר:

אז ישיר ישראל את השירה הזאת:

עלי באר - ענו לה.

באר חפרוה שרים,

פרוה נדיבי העם, במחקק במשענתם

וממדבר מתנה.

וממתנה נחליאל,

ומנחליאל במות.

ומבמות הגיא אשר בשדה מאב ראש הפסגה, ונשקפה על פני הישימן.

- סמנו בצבע את המשפט בשירה שמדבר על אלו שבזכותם הייתה הבאר.
- מי לדעתכם אותם שרים ונדיבי עם?
- מה מבקש העם לבטא כלפיהם דרך השירה?
- סמנו בצבע אחר את המקומות שהבאר עברה.

1. מהו נס הבאר?

רש"י בפירושו לתלמוד מתאר את הבאר:

סלע, וזבין ממנו מים והיה מתגלגל והולך עם ישראל. והוא הסלע שבו הכה משה שלא היה רוצה להזיל מימיו בשבילו לפי שמתה מרים (תלמוד בבלי בבא מציעא פ"ו ע"ב).

השלימו:

הבאר הייתה _____ שנבעו ממנו מים, והיה הסלע מתנהל עם בני ישראל ב_____.
משמתה _____ הפסיקו המים לנבוע מן הסלע. לאחר פרשת מי מריבה, ובזכותם של משה ואהרן - חזרה הבאר וסיפקה מים לבני ישראל עד _____ לארץ ישראל.

שרק מתוק צנוה
נלכה לאדול מתורה

נלמד משרת הבאר
"וממדבר מתנה"

אהבת תורה לימי תשועה

תרמילון: סלע / מרים / כניסתם / מסעותיהם.

מהו נס הבאר? _____

מה קרה כשמתה מרים? _____

מה גרם לחידוש נביעת המים? _____

חז"ל למדו מסיפור הבאר שהיה, הופסק וחודש שנית ערך חשוב על לימוד תורה שנמשלה למים.

קראו את המדרש:

"מאי דכתיב 'וממדבר מתנה'?"

אם אדם משים עצמו כמדבר זה שהכול דשין בו (מופקר לכל) - תורה ניתנה לו במתנה.

וכיון שניתנה לו במתנה - נחלו א-ל, שנאמר "וממתנה נחליאל".

וכיון שנחלו א-ל - עולה לגדולה, שנאמר "ומנחליאל במות".

ואם מגיס לבו (מתגאה) - הקדוש ברוך הוא משפילו, שנאמר "ומבמות הגיא". ואם חוזר בו - הקדוש ברוך

הוא מגביהו... "עירובין נ"ד).

• מדוע המדבר הוא סמל לענוה? _____

• מה השכר למי שלומד תורה בענוה? _____

• מה עלול לקרות לאדם שהקב"ה העלהו לגדולה בזכות תורתו? _____

• מה עליו לעשות כדי שהקב"ה ישוב להגביהו? _____

השלימו:

תחילת הדרך בלימוד מצריכה _____, כלומר מוכנות לקבל את דבר ה'.

כאשר אדם קונה דעת וחכמה, הוא מתחיל להתרגל לעובדה שהוא _____ ונבון,

ואז הוא עלול _____ את מקור החכמה.

משום כך הוא עובר משבר של שכחת _____. ה' לוקח את מה שהוא נתן ב _____

כאשר האדם _____ ומגיע להכרה, שכל מה שיש לו הוא מאת ה', הקב"ה _____ לגובהו

כבתחילה.

הענוה האמיתית היא של אדם שיש לו במה _____ ובכל זאת הוא נשאר _____

תרמילון: מתבונן / חכם / לשכוח / שפל רוח / מחזירו / ענוה / התורה / להתגאות / חזרה

שרק מתוך צלולה
נלכה לאדולף מתורה

נלמד מסיבת הבאר
"וממדבר מתנה"

אהבת תורה לימי תשועה

דבר תורה לשבת פרשת "חוקת":

בפרשתנו אומר העם שירה על נס הבאר, לפני הכניסה לארץ מבקש העם להכיר טובה לשרים ולנדיבי העם משה ואהרן על כך שלאורך שנות המדבר הלכה איתם באר ניסית. נביעת הבאר הופסקה עם מות מרים וחודשה בשנית על ידי משה ואהרן. מסיפור הבאר למדים חז"ל על האופן שבו נקנית התורה (אין מים אלא תורה) - בדרך של ענווה ושל קבלת דבר ה'. כאשר אדם קונה דעת וחכמה, הוא מתחיל להתרגל לעובדה שהוא חכם ונבון, ואז הוא עלול לשכוח את מקור החכמה. משום כך הוא עובר משבר של שכחת התורה. ה' לוקח את מה שהוא נתן. כאשר האדם נותן אל לבו ומגיע להכרה שכל מה שיש לו הוא מאת ה', הקב"ה מחזירו לגובהו כבתחילה. הענווה האמיתית היא של אדם שיש לו במה להתגאות ובכל זאת הוא נשאר שפל רוח. את כל זה אנו למדים מהיעלמות הבאר הראשונה והופעתה מחדש בנס הכאת הסלע.

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה חמ"ד יסודי

מצווה בפרשה - פרה אדומה

פרה אדומה היא פרה שצבע שערות חום אדמדם. משתמשים באפרה לטיהור אנשים שנטמאו בטומאת מת, לאחר תהליך הכולל בין היתר: שחיטתה, שריפתה, עירוב אפרה עם מי מעיין והזאה (התזה). ההזאה נעשית בעזרת אזוב ומתבצעת ביום השלישי וביום השביעי על ידי איש טהור, המזה ממני הנידה על הטמא שנהפך בסיום התהליך לטהור. לאחר ההזאה האדם עדיין טמא עד שיטבול במקווה, ובערב הוא חוזר להיות טהור. היום לצערנו כולנו טמאי מת, אך כשיבנה בית המקדש בע"ה בקרוב ונקריב קורבנות, כולנו נעבור תהליך טהרה.

מידה בפרשה - בקשת שלום

כמה נעים לחיות בשלום עם כולם, עם הסביבה הטבעית, עם השכנים ועם המדינות השכנות. השלום הוא אחד היסודות הכרחיים לקיומה של כל חברה בעולם. אך לעתים, נדרש מאמץ גדול להשיגו. פרשת "חוקת" מלמדת שעם ישראל, בדרכו הארוכה ממדבר סיני לארץ ישראל, ביקש שלום והפנה בקשה למלך אדום לאפשר לו לעבור בארצו כדי לקצר את הדרך לארץ. הוא ביקש זאת בלשון יפה ועדינה, אך בקשתו נדחתה. לא רק שנדחתה, אלא כתגובה יצא סיחון מלך אדום לקראתו במלחמה. ה' עזר לעם ישראל והוא הצליח להכניעו ואף לכבוש את ארצו.

שרק מתוק צלולה
נלכה לצדול מתורה

נלמד מסיבת הפאר
"וממדבר מתנה"

אהבת תורה לימי תשועה

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "זאת חקת התורה... דבר אל בני ישראל, ויקחו אליהם _____ אשר אין בהם _____, אשר לא
עלה עליהם _____" (י"ט, ב')
- ב. "וירם משה את ידו, ויאמר _____ במטהו פִּעְמִים; ויצאו _____, ותִּשֶׁת העדה ובעִירָם" (כ', י"א)
- ג. "ויעש משה _____ וישמחו על _____; והיה אם נִשָּׁךְ הנָּחֶשׁ את אִישׁ - _____ אל נחש הנחשֶׁת
_____ " (כ"א, ט')

בלשון הפרשה – כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. בני ישראל הגיעו בחודש ניסן למדבר צין, ישבו בקדש ומרים נפטרה שם ונקברה שם (כ', א')
- ב. משה שולח שליחים אל מלך אדום ומבקש ממנו לעבור בארץ שלו וללכת רק בדרך המלך (כ', י"ז)
- ג. משה, אהרן ואלעזר עלו אל ראש ההר, משה לקח את בגדי אהרן, הלביש אותם את אלעזר בנו, אהרן נפטר
ומההר ירדו רק משה ואלעזר (כ', כ"ח)

מה הקשר?

מתחזקו קו בין שתי מילים
הקשורות אחת לשנייה

פרה	ההר
עץ	נחשת
מי	ארז
הר	אדומה
לחם	קלוקל
נחש	מריבה

מה נכון? כתבו נכון או לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. אפר הפרה האדומה מונח מחוץ למחנה – נכון / לא נכון
- ב. צריך להזות מי פרה אדומה ביום השני והחמישי של
תהליך הטהרה – נכון / לא נכון
- ג. הקב"ה אמר למשה לדבר אל הסלע אבל משה היכה –
נכון / לא נכון
- ד. היורש של אהרן היא איתמר בנו – נכון / לא נכון
- ה. עם ישראל בכה על אהרן במשך שבוע שלם – נכון / לא
נכון
- ו. סיחון היה מלך אדום – נכון / לא נכון

שרק אתוק צנווה
נלכה לאדולף בתורה

נלמד מסיבת הפאר
"וממדבר מתנה"

אהבת תורה לימי תשועה

שאלת אתגר:

1. מהם שני המקומות בהם מוזכר בפרשה זו "אדום" (אפשר עם הטיית)? היכן מוזכר הצבע האדום בפעם הראשונה בתורה? והיכן בפעם השנייה?
2. מיהם שני האנשים שפטירתם מוזכרת בפרשה זו?
3. אלו שלושה מתוך שבעת המינים בהם התברכה ארץ ישראל מוזכרים בפרשה זו? היכן מוזכרת בתורה תאנה בלי אף אחד מהמינים האחרים?
4. בפרשה זו מסופר שמשה הוציא מים מאבן, איפה עוד מסופר בתורה שמשה הוציא מים מאבן? מה ההבדל בשמות בו מכונות שתי אבנים אלה?
5. שמו של איזה מקום המופיע בפרשתנו כולל שלוש אותיות ה'?
6. באיזה הקשר מופיע המספר 30 בפרשה זו?
7. על איזה פריט ה' מצווה את משה "עשה לך", בפרשה זו? מה הדבר הנוסף שעליו מצווה ה' את משה "עשה לך", במקום אחר בתורה? על מי עוד כתוב בתורה שה' ציווה עליו: "עשה לך" משהו?
8. איזה יצור מופיע גם בפרשה זו וגם בפרשת בראשית?

תשובות לשאלות אתגר

1. פרשה זו מתחילה בהלכות פרה אדומה ("ט, ב'). בהמשך, משה שולח שליחים למלך אדום כדי לבקש ממנו רשות לעבור בארצו (כ', י"ד). הפעם הראשונה בה מוזכר הצבע האדום היא בפרשת תולדות, שבה עשיו מתואר בלידתו כ"אדמוני" (בראשית כ"ה, כ"ה). כמה פסוקים אחר כך, עשיו מבקש מיעקב להאכיל אותו מהתבשיל האדום שהוא בישל לעצמו (כ"ה, ל').
2. בפרשה זו מוזכרת פטירתם של מרים ואהרן, אחי משה (כ', א'; כ' כ"ח).
3. כשבני ישראל מתלוננים שאין להם מים, הם מתלוננים גם שהביאו אותם אל המדבר שהוא "לא מקום... תאנה, גפן ורימון..." (כ', ה'). בפרשת בראשית, אדם וחוה מכינים לעצמם בגדים מעלי תאנה (בראשית ג', ז').
4. משה מוציא מים מאבן גם בפרשת בשלח (שמות י"ז, ו'). בפרשת בשלח האבן נקראת "צור" ובפרשה זאת היא נקראת "סלע" (במדבר כ', י"א).
5. הר ההר, מקום קבורתו של אהרן מכיל שלוש אותיות ה' (כ', כ"ב).
6. לאחר פטירת אהרן, כל העם התאבל עליו במשך שלושים יום (כ', כ"ט).
7. בפרשה זו, ה' ציווה על משה להכין נחש נחושת במילים: "עשה לך שרף" (כ"א, ח'). בפרשת בהעלותך, ה' ציווה על משה "עשה לך שתי חצוצרות כסף" (במדבר י', ב'). בפרשת נח, ה' ציווה על נח "עשה לך תיבת עצי גופר" (בראשית ו', י"ד).
8. בפרשה זו נחשים תקפו את בני ישראל (כ"א, ו'), ובפרשת בראשית, הנחש פיתת את חוה לאכול מפרי עץ הדעת (בראשית ג', א').